

Cyprus Wind Energy Association
Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας Κύπρου
Μέλος του ΕWEA

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Κ. ΑΚΗ ΕΛΛΗΝΑ ΣΤΟ 6ο ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΣΤΙΣ 4/12/18

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που έχω προσκληθεί ως Πρόεδρος του μεγαλύτερου ιδιωτικού οργανισμού των ΑΠΕ στην Κύπρο – του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας Κύπρου, για να τοποθετηθώ στη 3η συνεδρία με θέμα Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Ενεργειακής Αποδοτικότητας, στο 6ο Ενεργειακό Συμπόσιο που διοργανώνουν το Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης και η Financial Media Way με τη συμμετοχή αξιόλογων άλλων φορέων. Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την κοινωνία ευρύτερα ότι το συγκεκριμένο συμπόσιο είναι υπό την αιγίδα του ΚΕΒΕ.

Θερμή παράκληση στους αγαπητούς μου κυρίους Σταμπολή και Ιωσήφ, (πρώτα με τη βοήθεια του Θεού) στο 7ο Ενεργειακό Συμπόσιο τέλος του 2019 να τοποθετηθούν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στη 1η συνεδρία ένα τέτοιο επίκαιρο θέμα αφού θα είμαστε μόλις 1 χρόνο πριν τους εθνικούς στόχους για το 2020.

Είναι ορθό όταν κάνουμε τέτοιες τοποθετήσεις και παρεμβάσεις να έχουμε όλοι μπροστά μας τη σημερινή πραγματική εικόνα των συνδεδεμένων συστημάτων από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, η οποία ανέρχεται περίπου στα 307MW εγκατεστημένης ισχύς.

Σήμερα έχουμε 6 αιολικά πάρκα συνολικής εγκατεστημένης ισχύς 157,5MW. Το πρώτο αιολικό πάρκο μπήκε σε πλήρη λειτουργία τον Ιούλιο του 2010 και το τελευταίο τον Μάιο του 2015. Μια τεχνολογία αρκετά ώριμη που έγινε υπόβαθρο για να εφαρμοστούν και άλλες τεχνολογίες και να υλοποιηθούν και άλλα έργα στην Κύπρο! Ενδεικτικά να αναφέρω ότι από τον Ιούλιο του 2010 μέχρι το τέλος του 2017 αυτά τα αιολικά πάρκα Μέλη του ΣΑΕΚ, έχουν καταβάλει ως αντισταθμιστικά οφέλη στις γειτνιάζουσες κοινότητες και τέλη προς την ΡΑΕΚ και τον ΔΣΜΚ, συνολικά περάν των €5 εκατομμυρίων.

Είναι γεγονός ότι από το πρώτο Εθνικό Σχέδιο Δράσης των ΑΠΕ το οποίο είχε εγκρίνει η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2009, είχαν κατασκευαστεί και λειτουργήσει τα πρώτα ΑΠΕ καλύπτοντας τους ενδιάμεσους στόχους της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2010 υπήρχε έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον θα λέγαμε μέχρι το 2014.

Είναι επίσης γεγονός για κάποιον που παρακολουθεί τα ιστορικά δεδομένα των ΑΠΕ στην Κύπρο, ότι τα προηγούμενα χρόνια δεν υπήρχε τόσο επενδυτικό ενδιαφέρον στα σχέδια διείσδυσης των ΑΠΕ που υπήρχαν λόγω κυρίως της οικονομικής και τραπεζικής κρίσης που έπληξε την χώρα μας και κατά δεύτερο λόγο ότι ατόνησαν μέχρι και αποσύρθηκαν οι οποιοσδήποτε προτάσεις ή/και σχεδιασμοί του Υπουργείου Ενέργειας στο συγκεκριμένο τομέα.

Αναγκαστικά θα αναφερθώ και στο υφιστάμενο σχέδιο των ΑΠΕ, στο οποίο όντως υπάρχει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον. Η Κυπριακή Δημοκρατία όπως καλά γνωρίζουμε έχει δεσμευτικούς εθνικούς στόχους και συμβατικές υποχρεώσεις για τις ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή για το 2020 με ποσοστό 16% που μετατρέπονται περίπου σε άλλα 300MW.

Για να μην πολιτικοποιούμε το θέμα, πιστεύουμε ότι κάθε Κυβέρνηση έχει τις ελλείψεις στο θέμα των σχεδιασμών προώθησης των ΑΠΕ. Σήμερα στο υφιστάμενο σχέδιο προώθησης των ΑΠΕ με τελική κατάληξη την Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού υπάρχουν σοβαρά κενά αλλά και αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στις διαδικασίες αδειοδότησης των έργων αυτών, με αποτέλεσμα να προκαλούνται σοβαρές στρεβλώσεις, ενέχει ο κίνδυνος να οδηγηθούμε κατά την γνώμη μας μακροπρόθεσμα σε ιδιωτικό ολιγοπώλιο και παράλληλα διερωτόμαστε αν τελικά μπορεί να δουλέψει αυτό το μοντέλο.

Για παράδειγμα στο υφιστάμενο σχέδιο, υπάρχουν ελάχιστα μεγαβάτ από αιολική τεχνολογία – πράγμα μη δίκαιο σε αναλογία τεχνολογιών, αλλά και έντονο αποτέλεσμα διάκρισης σε δυο κατηγορίες αιτητών για φωτοβολταϊκά συστήματα – οι εταιρείες οι οποίες είχαν άδεια οικοδομής και σχεδόν όρους σύνδεσης με τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς από το 2013 – 2016, που πιθανόν να αιτήθηκαν και να μην πέτυχαν και σε άλλο σχέδιο όπως το μειοδοτικό διαγωνισμό για φωτοβολταϊκά πάρκα που έγινε το 2013 – και οι υπόλοιπες οι οποίες τρέχουν να προλάβουν τις άλλες που εκ των πραγμάτων άνισα προηγούνται.

Λαμβάνοντας υπόψη το Ευρωπαϊκό μοντέλο της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού, που έχει λάβει το 2014 με πολιτική απόφαση της η Κυβέρνηση να εφαρμοστεί στην Κύπρο – με κάποια διαφορετικά δεδομένα τότε από ότι ισχύουν σήμερα – και προσπαθεί το Υπουργείο Ενέργειας και η ΡΑΕΚ να το πραγματοποιήσουν, θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη ανταγωνιστική αγορά τουλάχιστο στην αρχή θα καθυστερήσει για μερικά έτη να δημιουργήσει πραγματικό ανταγωνισμό αρχικά στην Παραγωγή και στη συνέχεια στη Προμήθεια ηλεκτρισμού. Παρακολουθώντας πόσο κράτησε για να ανοίξουν πραγματικά οι αγορές ηλεκτρισμού τόσο στην Ευρώπη, όπως για παράδειγμα σε Ισπανία, Γαλλία, Βουλγαρία όσο και στο Τέξας των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής νομίζω τα 5 με 6 έτη που θέσαμε εμείς ως ΣΑΕΚ μπορεί να θεωρηθούν και λίγα.

Παράλληλα με όσα έχω αναφέρει πιο πάνω, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ο πρόσφατος διαγωνισμός που προκήρυξε η ΑΗΚ για συνεργασία με έτοιμα έργα των ΑΠΕ – που αντιβαίνει στην ουσία στην πολιτική της Κυβέρνησης διότι προφανώς ούτε η ίδια η ΑΗΚ – ως Οργανισμός προέκταση της Κυβέρνησης – πιστεύει στο άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού όπως έχει διαμορφωθεί από την Κυβέρνηση και την ΡΑΕΚ.

Αφού όμως προχωράμε ακόμη ως Κράτος με αυτή την πολιτική που αφορά το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού, τουλάχιστον να διορθωθούν τα λάθη και τα κενά τώρα πριν να είναι αργά.

Δεν είναι καθόλου τυχαίες οι πρόσφατες δημόσιες τοποθετήσεις και τα σχόλια καταρτισμένων Οργανισμών και ατόμων σε σχέση με το υφιστάμενο σχέδιο των ΑΠΕ, όπως η EBRD, ο πρώην Πρόεδρος της ΕΥΚ κ. Charles Ellinas, ο πρώην Πρόεδρος της ΡΑΕΚ κ. Γιώργος Σιαμμάς και άλλοι καταξιωμένοι άνθρωποι.

Επίσης το προσχέδιο Κανονισμών στον Τομέα Αποθήκευσης ενέργειας που ανακοινώθηκε από την ΡΑΕΚ μόνο πριν από λίγες μέρες αφήνει και αυτό ερωτηματικά όσον αφορά τον παραφραστικό σκοπό της εισήγησης τους και προτεινόμενο χρονικό πλαίσιο εφαρμογής του – 1/01/20. Ο γνώμονας θα έπρεπε να ήταν η αμεσότερη και αποτελεσματικότερη διεύθυνση των ΑΠΕ στην οικονομία αλλά και πάλι υπάρχουν κενά και ελλείψεις.

Γι' αυτό ο Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας μετά από εσωτερική επεξεργασία όλων των δεδομένων τους προηγούμενους 6 μήνες, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, στις 9 Οκτωβρίου 2018 είχαμε αποστείλει σχετικό σημείωμα με τις εισηγήσεις μας προς τον εξοχότατο Πρόεδρο της Δημοκρατίας και άλλους αρμόδιους Κρατικούς Αξιωματούχους αναδεικνύοντας τα κενά και τα λάθη που υπάρχουν, προτείνοντας παράλληλα χειροπιαστές λύσεις.

- Εισηγηθήκαμε στο Υπουργείο Ενέργειας να ανοίξει άμεσα νέο ξεχωριστό σχέδιο για την αιολική ενέργεια της τάξης των 60MW με τη μέθοδο του μειοδοτικού διαγωνισμού, με υψηλό ποσό εγγυητικής πιστής εκτέλεσης των έργων και με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων βάσει των στόχων του 2020.
- Θέσαμε το θέμα της καθυστέρησης της μεταβατικής περιόδου η οποία έπρεπε να έληγε τέλος Ιουνίου του 2019.
- Προτείναμε πως θα ξεπεραστούν οι τεχνικές δυσκολίες ούτως ώστε η Πολιτεία να σταθεί πραγματικά αρωγός στους παραγωγούς ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, βοηθώντας τους με την ανάπτυξη της υποδομής δικτύου στους χώρους παραγωγής.
- Επαναφέραμε ως ΣΑΕΚ το εκκρεμή θέμα με το αιολικό πάρκο της εταιρείας Αιολική Ακτή Λτδ, ισχύος 10MW στην περιοχή Σανίδα – Κελλάκι, το οποίο εγκλώβισαν και καταδίκασαν οι Κρατικές Αρχές (Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ) από το Σεπτέμβριο 2015.
- Είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε με προτάσεις μας στο επίπεδο της δημόσιας διαβούλευσης για το νομοσχέδιο που αφορά την ανεξαρτησία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου
- Θέσαμε στην ΡΑΕΚ την εφαρμογή στην πράξη της ρυθμιζόμενης απόφαση της, του 2014 για τον πραγματικό λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό της ΑΗΚ διασφαλίζοντας την αμεροληψία προς όλους τους ενδιαφερομένους.
- Βάλαμε στο τραπέζι για μελέτη, τη συμπερίληψη μέσα στο σχεδιασμό των στόχων της ΚΔ στις ΑΠΕ για το 2030, που αφορούν τον προγραμματισμό και τις προτάσεις που θα καταθέσει το αρμόδιο Υπουργείο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο (TYNDP) για τις

Cyprus Wind Energy Association
Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας Κύπρου
Μέλος του EWEA

επιδοτήσεις/επιχορηγήσεις έργων (έργα κοινού ενδιαφέροντος – ΕΚΕ/PCI), ως η πρόταση του ΣΑΕΚ προς το ΥΕΕΒΤ ημερ. 19/07/18 που αφορά «τη δυνατότητα δημιουργίας ενός πλωτού αιολικού της τάξης των 50-60MW ή/και μεγαλύτερο, με τη συμμετοχή ως εταίρους την Κυπριακή Δημοκρατία και συγκεκριμένα το ΥΕΕΒΤ ή/και άλλη κρατική Αρχή, ενός Ακαδημαϊκού Ιδρύματος» – έχουμε έρθει σε συμφωνία στις 2/08/18 με το Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας της Αριστείας «ΚΟΙΟΣ» του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Προτού κλείσω οφείλω να προβώ σε μια απαραίτητη διευκρίνηση προς όλους τους συναδέλφους και εκπροσώπους των άλλων Συνδέσμων ΑΠΕ, αφού αυτό το διάστημα είδαν το φως της δημοσιότητας πολλά και διάφορα που σε κάποια συμφωνούμε και κάποια διαφωνούμε. Σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει τίποτα προσωπικό με κανένα ή με οποιαδήποτε τεχνολογία των ΑΠΕ. Είμαστε ως τομέας σε ένα κοινό μέτωπο. Όμως έχουμε διαφορετικές προσεγγίσεις και εκτιμήσεις σε κάποια θέματα και πιστεύουμε με τις παρεμβάσεις μας μπορούμε να κάνουμε ένα σχέδιο προώθησης των ΑΠΕ πιο ορθό και δίκαιο προς όλες τις τεχνολογίες.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι καλές γιορτές σε όλους σας.